

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 9.4.2014
C(2014) 2269 final

pan Milan ŠTĚCH
předseda Senátu PČR
Valdštejnské náměstí 17/4
CZ – 118 26 PRAHA 1

Vážený pane předsedo,

Komise by ráda poděkovala Senátu České republiky za jeho stanovisko k návrhu směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2009/71/EURATOM, kterou se stanoví rámec Společenství pro jadernou bezpečnost jaderných zařízení {COM(2013) 715 final}.

Jak hlavy států a předsedové vlád členských států při mnoha příležitostech potvrdili, je jaderná bezpečnost pro Evropskou unii absolutní prioritou. Evropská rada v závěrech ze zasedání ve dnech 24. a 25. března 2011 připomněla, že skladba zdrojů energie je v kompetenci členských států, a vyzvala k urychlení práce v oblasti jaderné bezpečnosti, mimo jiné především k zavádění a neustálému zdokonalování nejvyšších standardů jaderné bezpečnosti v EU.

Jaderná havárie ve Fukušimě v Japonsku dne 11. března 2011 ukázala, jak je důležité mít zavedena opatření nezbytná k minimalizaci rizika a zajištění nejvyšších úrovní jaderné bezpečnosti. V důsledku toho EU po havárii zahájila komplexní posouzení rizik a bezpečnosti jaderných elektráren (tzv. „zátěžové testy“). Evropská Rada ve výše uvedených závěrech rovněž pověřila Komisi, ať „přezkoumá stávající právní a regulační rámec pro bezpečnost jaderných zařízení“ a ať „do konce roku 2011 navrhne veškerá zlepšení, která se budou jevit jako nezbytná“. Evropský parlament rovněž opakovaně požadoval přezkum právních předpisů s cílem zlepšit standardy v oblasti jaderné bezpečnosti EU¹.

V návaznosti na pověření Evropské rady tedy Komise zahájila rozsáhlý proces analýzy a konzultace s cílem identifikovat případné oblasti pro legislativní zlepšení.

Přijetí stávající směrnice o jaderné bezpečnosti v roce 2009 představovalo zásadní pokrok při budování oblasti evropské jaderné bezpečnosti. Směrnice o jaderné bezpečnosti vycházela z práce Asociace západoevropských jaderných dozorců a začlenila do evropských právních předpisů zásady hlavních dostupných mezinárodních nástrojů, jmenovitě závazky vyplývající

¹ Usnesení ze dne 5. července 2011 o prioritách energetických infrastruktur do roku 2020 a na další období a usnesení ze dne 6. července 2011 o pracovním programu Komise na rok 2012.

z Úmluvy o jaderné bezpečnosti a z práce v oblasti bezpečnosti prováděné Mezinárodní agenturou pro atomovou energii (MAAE). Tím umožnila, aby se EU stala prvním významným regionálním jaderným aktérem, který má moderní závazný právní rámec v oblasti jaderné bezpečnosti. Nicméně havárie ve Fukušimě, jakož i následné zátěžové testy určily nové významné rizikové faktory v oblasti jaderné bezpečnosti, kterými se současná směrnice o jaderné bezpečnosti, která se omezuje pouze na základní požadavky, v dostatečné míře nezabývá. V důsledku toho je nutné stávající evropský legislativní rámec revidovat, aby odrážel nejnovější poznatky týkající se otázek jaderné bezpečnosti na celém světě i v EU a zkušenosti získané po havárii ve Fukušimě.

Aspekt vymahatelnosti bezpečnostních opatření je zvláště důležitý v souvislosti s havárií ve Fukušimě, jakož i zátěžovými testy, které ukázaly, že ne všechny zkušenosti získané z havárií před desítkami let byly zohledněny a dostatečně prosazovány. Navíc zpráva Skupiny evropských dozorných orgánů pro jadernou bezpečnost (ENSREG) o vzájemném partnerském hodnocení zátěžových testů z dubna 2012 uznala, že mezi členskými státy při zajišťování komplexní a transparentní identifikace a řízení ústředních bezpečnostních otázek přetrvávají rozdíly².

Stávající návrh vychází z různých zdrojů odborných znalostí, jako je např. Mezinárodní agentura pro atomovou energii a Asociace západoevropských jaderných dozorů. Zohledňuje rovněž klíčové příspěvky skupiny ENSREG, názory vyjádřené Evropským parlamentem³, Evropským hospodářským a sociálním výborem, veřejností⁴ a různými dalšími zúčastněnými stranami, jako jsou například evropští sociální partneři pro odvětví elektroenergetiky, odborníci v oblasti radiační ochrany, jakož i provozovatelé jaderných elektráren a subjekty obchodující s jadernou energií. Dále zohledňuje otázky vyplývající z kontroly prima facie týkající se provedení opatření stávající směrnice o jaderné bezpečnosti na úrovni členských států.

Návrh nezasahuje do práva členských států rozhodovat o vlastní skladbě zdrojů energie. Ustanovení týkající se vzájemného hodnocení by pravomoci státu v této oblasti nenarušila. Nová ustanovení by pouze rozšířila rozsah již existujících vzájemných hodnocení⁵ jaderných zařízení. Jsou založena na zásadách posílené spolupráce a koordinace mezi členskými státy. Evropská vzájemná hodnocení slouží jako vynikající způsob budování důvěry a jistoty při rozpoznávání a zvládnutí bezpečnostních otázek v EU s cílem rozvíjet a vyměňovat si zkušenosti a zajistit nejvyšší bezpečnostní standardy.

² Zpráva o vzájemném partnerském hodnocení, zátěžové testy provedené v evropských jaderných elektrárnách: http://www.ensreg.eu/sites/default/files/EU%20Stress%20Test%20Peer%20Review%20Final%20Report_0.pdf

³ Usnesení Evropského parlamentu o vyhodnocení rizika a bezpečnosti („zátěžových testech“) jaderných elektráren v Evropské unii a činnostech souvisejících (2012/2830(RSP)).

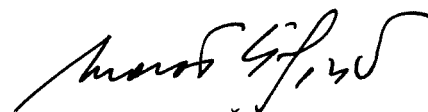
⁴ Komise v souladu se svými obecnými zásadami konzultace a dialogu vedla od 21. prosince 2011 do února 2012 veřejnou konzultaci on-line.

⁵ Koncept vzájemných hodnocení není nový; existuje již v současné směrnici o jaderné bezpečnosti a ve směrnici 2011/70/Euratom, kterou se stanoví rámec Společenství pro odpovědné a bezpečné nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem.

Navrhovaná směrnice je předmětem jednání v Radě a v Evropském parlamentu, které mají příležitost přednést své názory a ovlivnit podobu konečného znění legislativního textu.

Komise doufá, že se jí dostatečně podařilo rozptýlit obavy Senátu, a těší se na budoucí pokračování vzájemného politického dialogu.

S úctou

*Maroš Šefčovič
místopředseda*